

Laidiens: 05.08.2004., Nr. 123

Ministru kabineta noteikumi Nr.626

Rīgā 2004.gada 27.jūlijā (prot. Nr.45, 36.§)

Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos

Izdoti saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu" 11.panta otrās daļas 8.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodes;
- 1.2. kārtību, kādā ierobežo piesārņojošas darbības izraisīto smaku izplatīšanos.

2. Noteikumos lietotie termini:

- 2.1. smakas vienība (ou_E) – smakojošas vielas daudzums, kas, iesmidzināts vienā kubikmetrā neitrālas gāzes, standartapstākļos izraisa fizioloģisku reakciju ožas orgānos vismaz pusei smakas vērtētāju grupas dalībnieku;
- 2.2. gāze standartapstākļos – gāze 293 °K temperatūrā, ja spiediens ir 101,3 kPa;
- 2.3. smakas vērtētāju grupa – personu grupa, kas izveidota saskaņā ar šo noteikumu 3.punktā minēto bāzes jeb etalonmetodi;
- 2.4. smakas koncentrācija – smakas vienību (ou_E) skaits vienā kubikmetrā gāzes standartapstākļos;
- 2.5. smakas mērķlielums – gaisa kvalitātes normatīvs smakām, kas rada vai var radīt pastāvīgus vai periodiskus smakas traucējumus un ko izsaka ar smakas koncentrāciju (ou_E/m^3) standartapstākļos kā vidējo smakas koncentrāciju stundā, kas noteikta, izmantojot īslaicīgu koncentrāciju mērījumus stundas laikā;
- 2.6. smakas uztveres sliekšnis – tāda smakojošas vielas koncentrācija, ja vismaz puse smakas vērtētāju grupas dalībnieku (saskaņā ar šo noteikumu 3.punktā minētās bāzes jeb etalonmetodes nosacījumiem) apstiprina smakas esamību un ja tā ir $1 ou_E/m^3$;
- 2.7. smakas traucējumi – smakas negatīva iedarbība uz cilvēka labsajūtu;
- 2.8. smakas traucējuma sliekšnis – tāda smakojošas vielas koncentrācija, ja vismaz puse smakas vērtētāju grupas dalībnieku (saskaņā ar šo noteikumu 3.punktā minētās bāzes jeb etalonmetodes nosacījumiem) apstiprina smakas negatīvu iedarbību uz cilvēka labsajūtu. Smakas traucējuma sliekšnis ir lielāks par smakas uztveres sliekšni un var pārsniegt mērķlielumu vai būt mazāks par to atkarībā no smakas biežuma, intensitātes, ilguma, hedoniskā toņa (pretīguma) un vietas rakstura.

II. Smaku noteikšana

3. Smakas koncentrācijas mērījumiem par bāzes metodi (etalonmetodi) izmanto standartā LVS EN 13725 : 2003 “Gaisa kvalitāte. Smakas koncentrācijas noteikšana ar dinamisko olfaktometriju” minēto metodi vai citu līdzvērtīgu vai labāku metodi.

4. Smaku koncentrācijas mērījumus atbilstoši standartam LVS EN ISO/IEC 17025 : 2001 L veic akreditētas laboratorijas, par kuru akreditāciju ir publicēti paziņojumi laikrakstā “Latvijas Vēstnesis”.

5. Smakas koncentrācijas novērtēšanai atļauts izmantot piesārņojošo vielu izkliedes datorprogrammas, kas minētas Ministru kabineta 2003.gada 22.aprīļa noteikumos Nr.200 “Par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi”. Modelēšanas procesā iegūto smaku koncentrāciju salīdzina ar šo noteikumu 6., 7. un 8.punktā minēto smaku mērķlielumu.

6. Smakas mērķlielumu – $5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ – nedrīkst pārsniegt vairāk par septiņām diennaktīm gadā. Smakas mērķlielumu atļauts pārsniegt laikā, kad tiek īstenoti šo noteikumu 17. un 19.punktā minētie pasākumi vai rīcības programma smaku novēršanai (turpmāk – rīcības programma), kas izstrādāta saskaņā ar šo noteikumu 20.punktu.

7. Lauksaimniecībā izmantojamās zemēs smakas mērķlielumu – $8 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ – nedrīkst pārsniegt vairāk par septiņām diennaktīm gadā. Smaku mērķlielumu lauksaimniecībā izmantojamās zemēs atļauts pārsniegt laikposmā, kas noteikts saskaņā ar šo noteikumu 22. un 23.punktu.

8. Smakas mērķlielumu – $10 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ –, kas noteikts A, B un C kategorijas piesārņojošām darbībām, nedrīkst pārsniegt vairāk par septiņām diennaktīm gadā. Piesārņojošām darbībām noteikto smakas mērķlielumu atļauts pārsniegt, ja ievēroti šo noteikumu 14.1.apakšpunktā minētie nosacījumi, kā arī laikā, kad tiek īstenoti pasākumi smaku novēršanai saskaņā ar šo noteikumu 14.2.apakšpunktu.

III. Kārtība, kādā ierobežo piesārņojošas darbības izraisīto smaku izplatīšanos

9. Reģionālā vides pārvalde (turpmāk – pārvalde) novērtē smaku traucējumus. Ja smaku traucējumu novērtēšanas rezultāti liecina, ka ir pārsniegts smakas mērķlielums, pārvalde sagatavo lēmumu par pasākumiem smaku traucējumu samazināšanai.

10. Lēmumu par pasākumiem smaku traucējumu samazināšanai un smaku traucējumu novērtēšanas rezultātus pārvalde iesniedz operatoram, juridiskai vai fiziskai personai, kuras piesārņojošās darbības dēļ ir radīti smaku traucējumi, vietējai pašvaldībai, kā arī ievieto attiecīgās pārvaldes mājas lapā internetā.

11. Pēc šo noteikumu 10.punktā minētā lēmuma saņemšanas operators, juridiskā vai fiziskā persona vai vietējā pašvaldība veic pasākumus smaku traucējumu samazināšanai, mēneša laikā iesniedz pārvaldē saskaņošanai pasākumu plānu smaku traucējumu novēršanai un tā izpildes grafiku. Saskaņoto pasākumu plānu un tā izpildes grafiku pārvalde ievieto mājas lapā internetā.

12. Ja A vai B kategorijas piesārņojošās darbības dēļ piesārņojošo vielu emisija izraisa vai var izraisīt smakas traucējumus, operators izstrādā emisiju limita projektu. Attiecīgo projektu ietver pieteikumā atļaujas saņemšanai A kategorijas vai B kategorijas piesārņojošām darbībām.

13. Ja, veicot A vai B kategorijas piesārņojošās darbības, piesārņojošo vielu emisija pārsniedz smakas mērķlielumu, operators sagatavo pasākumu plānu smaku novēršanai un tā īstenošanas grafiku. Plānu saskaņo ar pārvaldi. Pārvalde pārskata atļaujas nosacījumus un, ja nepieciešams, papildina tos. Pēc atļaujas nosacījumu saskaņošanas operatora pienākums ir veikt noteiktos pasākumus saskaņā ar apstiprināto grafiku.

14. Ja, veicot A un B kategorijas darbības, labākie pieejamie tehniskie paņēmieni (A kategorijas piesārņojošai darbībai) vai tirākas tehnoloģijas (B kategorijas piesārņojošai darbībai) nenodrošina smaku samazināšanu līdz noteiktajai smakas koncentrācijai, kas nepārsniedz smakas mērķlielumu: